

श्रीगणेशायनमः ॐ श्रीपार्वत्युवाच देवदेवमहादेवकृपां कृत्वा ममोपरि
 सदा भदिकरं ज्ञानं कथं स्वममोपरि १ श्रीईश्वर उवाच शृणुष्व कथ्यते दे
 विरेहस्य ज्ञानमुत्तमम् येन विज्ञानमात्रेण सर्वज्ञत्वं प्राप्नोति २ दक्षि
 णेऽग्निदिवा वामेऽयत्र वायुनिरंतरं तं पादमग्रतः कृत्वा निस्सरे निजमंदि
 तं ३ नहानिकलहो द्वित्राकंठकैर्नापि भिद्यते निर्वर्तते सुखेनैव सर्वो
 पद्रववर्जितः ४ लाभेदानेऽध्ययने गुरुदेवार्चनेऽथवा पुरे मंदर
 प्रवेशे च गमागमशुभाशुभं ५ अथ वामनाडी संग्रामे भोजने स्नाने
 स्त्रीसंगे राजदर्शने क्रूरकर्मसु सर्वेषु दीप्तेष्वपि तस्य रामता ६ घोरलोको

भन्ताकर्षभानुज्जोदयंकुरु अथदक्षिणस्वर शान्तिकेयोष्टिके श्रीतिदिव्योष्
 धिरसायनं ७ योगाभ्यासादिकर्माणिकर्तव्यानिनिशांकरे वाणिज्येधन
 संग्राहेविवादेदारसंग्रहे ८ यः स्वामिदर्शनेमैत्रेदानंचैवविशेषतुः ८८
 हप्रवेशसेवायां कृषिवैवीजवापने ८ यज्ञेदेवप्रतिष्ठायांदिस्त्वयमंत्रसा
 धने विद्यारंभेषुसर्वेषुवांधवानांचदर्शने ९ जलमोक्षेचवंधेचरस
 साधनकर्मणि कलाविज्ञानसेवायांस्थिरकर्मणि यानिच ९९ उद्यानेह
 र्म्यप्रासादिवापीकूपतडागतयोः सर्वकार्याणिसिद्धिंतिदिवारात्रिगतानि
 च १२ अतिशोकेविवादेचद्वारितेमाधितेषुच स्थिरकर्मांलंकारेदुराध्या

ति १

१

नेचसंग्रहे १३ सर्वेषु शुभकार्येषु चंद्रवारप्रशस्यते इति वामस्वरः शास्त्राभ्या
 से विवादे च द्यूते चौर्यकवेदके १४ वाहने गजवाजादिरथेयंत्रादिसाधने गी
 तवाद्यादि नृत्तैश्च निधाने स्थापने तथा लिपिलेखनगीतादौ मंत्रयंत्रादिसा
 धने १५ आयुधे भेषजे वस्त्रे विषभूतविनिग्रहे कृयविरुधधान्येषु स्त्रा
 नभोजनमैथुने १६ उद्वाहदानयुद्धेषु मारणे चाटने तथा मोहनसंभ
 नाद्येषु भूतवेतालसाधने १७ खरोष्महिषादीनां राजस्वारोहणेषु च
 समुद्रतरणे चैव महाहववनातिच १८ कूराणि यानिकर्माणि च राणि
 विविधानि च तानि सिद्ध्यन्ति सूर्येणानात्रकार्याविचारणा १९ इति दक्षि

२

एस्वर चंद्रसूर्यस्वराभ्यासंयेकुर्वेति सदानरः अतिता नागतं ज्ञानं वर्त
 मानंदसति ते २० श्रीपार्वत्युवाच नतिथिर्नचिन्तनं नवारो नैव दिग्वलं
 सर्वसिद्धिकरं ज्ञानं कथय स्वप्नसादतः २१ कुर्यादेनापि देवेशं भवंति च
 कदाचन तमेकथय देवेश सर्वकामफलप्रद २२ ईस्वर उवाच स्वरे वेद
 आशास्त्राणि स्वरे गंधर्वपन्नगाः स्वरे च सर्वलोकानां स्वरमात्मस्वरूपकम्
 २३ स्वरहीनं च देवज्ञं नाथ हीनं च यद्दृष्टं शास्त्रहीनं च यद्दत्ताशिरो हीनं च
 यद्दृष्टुः २४ देहमध्ये स्थिता नाद्यावद्गुरुपासु विस्तराः ज्ञातव्या सुधैर्नित्यं न
 स्वदेहज्ञानहेतवे २५ नाभेरधस्यादीनां शस्यं चक्रा इव निर्गता दिशस्त

२

त

तिसहस्राणि देहमध्ये व्यवस्थिता २६ तिर्यग्ध्वं मध्यांश्चैव व्याप्तं देहस
 मंततः चक्रवत्संस्थिता ह्येताः सर्वाश्चाणसमन्विताः २७ तासां मध्ये द
 शश्रेष्ठा दशानां त्रीणि चोत्तमा इडा च पिंगला चैव सुषुम्णा च तृतीय
 का २८ इडा वामे च विज्ञेया पिंगला दक्षिणे तथा इडायां संस्थितश्चंद्रः पिंग
 लायां तु भास्करः २९ मध्यमायां ज्वलत्यग्निज्ञातव्या व्यालरूपभृत् वि
 षवंती विजानीयात्सर्वकार्यविनाशिनी ३० वामा चामृतकला स्याज्ज
 गदाप्यायनी स्थिताः इदक्षिणा च भभावेन जगद्धापारये स्थिता ३१
 दक्षिणी भवति कृशवामा भवति पुष्टिदा चंद्रसमस्तु विज्ञेयो सूर्यस्तु

३

विषमः सदा ३२ चंद्रः स्त्रीपुरुषः सूर्यः चंद्रगौर्यरविः सितः अमृतस्य
 कलाचंद्रः सूर्येतापकलास्मृता ३३ निर्गमेतु शुभावामाश्रवे शोदक्षि
 णा शुभा शुभकार्ये भवेदामादक्षिणा क्रूरकर्मणि ३४ उभयोरेव
 संचारे विषवंतं विदुर्वुधाः न कुर्व्यात्क्रूरसौमादित्सर्वं निष्फलं भवेत्
 ३५ जीविते संरणे प्रत्ने लाभा भेजयाजे अन्येषु पि हि कार्येषु पूर्ववत्फ ये
 लमादिशेत् ३६ विषमे विपरीतः स्यात्संस्मरेदीस्वरं सदा योगिनः सा
 धक सर्वसाधयंति दिवा निशं ३७ क्षणं वा मे क्षणं दत्ते यदा वहति मा
 रुतः विषमक्ष समाक्षेया सर्वकार्यविनाशनौ ३८ व्यवहारे खले वादे

३

विषदोषादिष्वेकैकपितः स्वामिचौरादिपूर्णस्थायुभयंकराः ३८ दूराध्या-
 ने शुभे चंद्रो निर्विघ्नोऽयं तस्मिन् सिद्धिदा अवेगोऽस्यैव्यं हेतूनां सूर्यः शीघ्रं चैव
 तते ४० वामे वा दक्षिणे वापि यत्र संचरते शिवः कृत्वा तत्पदमादौ तु यात्रा
 भवति सिद्धिदा ४१ चंद्रे समपदं कायं सूर्येण विषमस्तथा पूर्णं पूर्णतरा
 कृत्य यात्रा भवति सिद्धिदा ४२ विषमामोक्षये यात्रा मनसापि न कारये-
 त् यात्रा भंगो भवेत्तस्य मृत्युरेव न संशयः ४३ वामाचारश्च वा हेतुन ग-
 चेत् सूर्यमुत्तरम् परिपंथं भयं तत्र गतो सोऽननिवर्तते ४४ दक्षिणाडी-
 श्च वा हेतुन गच्छेद्दाम्पपश्चिमाम् तत्र स्याद्देवि संयातो मृत्युरेव न संश-

द्या

४
 ७
 यः ४५ शून्यनां विपरीतं तत्सर्वं जायते ध्रुवम् कार्यहानि सदा सून्ये पृ
 णे लाभो न संशयः ४६ वामे वा दक्षिणे वा पि प्रवेशे यत्र वादकः त
 त्स्य प्रकृतेयस्तु तस्य सिद्धिर्न संशयः ४७ शून्यस्थाने कृते प्रश्ने विप
 रीतं तमादिशेत् विपरीताक्षरे प्रश्ने पतितो वानपुंसकः ४८ आदौ शू
 न्यस्थितो दूतः पृच्छां पृच्छति पार्वति निष्कलं सकलं ज्ञेयं क्वयं तस्य न सं
 शयः ४९ पूर्वस्य पृच्छतेयस्तु पश्चाद्विसेषं देह्यहि मृतो सौ तत्र विज्ञे
 यायदर्थं परिपृच्छति ५० एवं ज्ञेयं सदा तज्ज्ञेयं लाभो जया जयौ
 अन्येषु पि हिकार्येषु पूर्ववत्फलमादिशेत् ५१ पूरो वामो दूतः चंद्रः

प्रवृत्तोदक्षिणोरविः पूर्वोपरिविविक्तोयं ज्ञातव्योदेशिकः सदा ५ ऊर्ध्ववामेगतो
 दुतो ज्ञेयावापथिसंस्थिः पृष्ठदक्षिणामध्यस्थः सूर्यवाहगताः शुभाः यत्र तत्र
 समादेशा ज्ञात्वा तस्योदयं बुधैः तिष्ठेत्पूर्वोत्तरे चंद्रे सूर्योदक्षिणपश्चिमे ५४
 तस्मात्तत्र न गंतव्यं बुधैः सर्वहितैः शुभैः दृष्टं नष्टं दत्तं चंद्रे मृते देशांतरे स्थि-
 तं ५५ जीवनाय च यत्कृत्वा पूर्वया तु ध्रुवं भवेत् इडा च पिंगला चैव निशा-
 कावेशयोः सदा ५६ सोमसूर्यप्रवाहे तु सुद्धे संधिः प्रजायते यत्र नाडां भ-
 वेच्चारस्तां दिशां यो दुर्माश्रयेत् ५७ तदसौ जयमाप्नोति नात्र कार्या विचार-
 णा इडा च पिंगला चैव सुषुम्णा च तृतीया ५८ सुषुम्णांते गतो राहु यो र्जना

तिसयोगवित् यदासंग्रामकालेतुवामनाडीसरोभवेत् स्थापितस्यजयंयुद्धे
 --- ब्राह्मभंगमादिशेत् यदिसंग्रामकालेतुसूर्यनयेसरोभवेत् तदापापो
 जयेवित्संसदेवासुरमानुषीन् ६० ब्राह्मणं हित्वा तु शत्रुस्यः कृत्यां व्रविशते
 नरः सूर्यसरेण संग्रामं शान्तिना स्थिरकार्यता ६१ तासां द्विषरचंद्राभ्यां ज
 येचंद्रेण धावनात् शून्यांगं पूरितं कृत्वा जीवांगं गोपयेद्यदि ६२ जीवांगं
 वातमाप्नोति शून्यांगस्तदितिः सदा संख्यावल्लयमादृश्यतत्त्वराशिग
 होदयम् ६३ वामे दक्षे सदर्लक्षौ प्रश्ने कार्यं तिचक्षुषा मेषाद्याः शत्रु
 यः प्रोक्ता वामे दक्षिण मध्यमा ६४ इति सरोदयप्रश्नसमाप्तः ॥ शुभं